

Ročník 2006

Zbierka zákonov

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 142

Uverejnená 13. júna 2006

Cena 43,90 Sk

OBSAH:

395. Nariadenie vlády Slovenskej republiky o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov
396. Nariadenie vlády Slovenskej republiky o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko
-

395

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z 24. mája 2006

**o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie
osobných ochranných pracovných prostriedkov**

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov nariaďuje:

§ 1

Základné ustanovenie

(1) Toto nariadenie vlády ustanovuje minimálne požiadavky na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov potrebných na ochranu života a zdravia zamestnancov pri práci.

(2) Osobným ochranným pracovným prostriedkom je každý prostriedok, ktorý zamestnanec pri práci nosí, drží alebo inak používa vrátane jeho doplnkov a príslušenstva, ak je určený na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnanca. Zoznam osobných ochranných pracovných prostriedkov je uvedený v prílohe č. 1 a zoznam nebezpečenstiev je uvedený v prílohe č. 2. Osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami alebo nebezpečenstvami môžu byť aj iné osobné ochranné pracovné prostriedky a nebezpečenstvá, ako sú uvedené v prílohách č. 1 a 2, ak ich určil zamestnávateľ podľa § 4 a sú v súlade s týmto nariadením vlády.

(3) Osobným ochranným pracovným prostriedkom podľa odseku 2 nie je

- a) bežný pracovný odev, uniforma a obuv,
- b) prostriedok, ktorým záchranné zložky¹⁾ poskytujú pomoc,
- c) prostriedok používaný pri cestnej doprave,²⁾
- d) športový výstroj,
- e) prostriedok na sebaobranu a na odstrašovanie.

§ 2

Poskytovanie osobných ochranných
pracovných prostriedkov

(1) Osobný ochranný pracovný prostriedok zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi, ak nebezpečenstvo

nemožno vylúčiť ani obmedziť technickými prostriedkami, prostriedkami kolektívnej ochrany ani metódami a formami organizácie práce.

(2) Zoznam prác, pri ktorých sa poskytujú osobné ochranné pracovné prostriedky, je uvedený v prílohe č. 3. Práca, pri ktorej sa poskytujú osobné ochranné pracovné prostriedky, môže byť aj iná práca, ako je uvedená v prílohe č. 3, ak nebezpečenstvo nemožno vylúčiť ani obmedziť spôsobom ustanoveným v odseku 1.

(3) Ak viaceré nebezpečenstvá vyžadujú, aby zamestnanec používal súčasne viac osobných ochranných pracovných prostriedkov, zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi osobné ochranné pracovné prostriedky, ktoré sa dajú navzájom skombinovať a zabezpečia účinnú ochranu pred týmito nebezpečenstvami.

(4) Zamestnávateľ musí poskytnúť zamestnancovi osobný ochranný pracovný prostriedok, ktorý spĺňa požiadavky podľa osobitných predpisov.³⁾

(5) Pracovný odev alebo pracovnú obuv zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi, ktorý pracuje v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podliehajú mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu, ak sa stanú nepoužiteľné za čas kratší ako šesť mesiacov.

§ 3

Požiadavky na poskytovaný
osobný ochranný pracovný prostriedok

(1) Osobný ochranný pracovný prostriedok, ktorý zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi, musí

- a) zabezpečovať účinnú ochranu pred existujúcimi nebezpečenstvami a predvídateľnými nebezpečenstvami a sám nesmie zvyšovať riziko,
- b) zodpovedať existujúcim a predvídateľným pracovným podmienkam a pracovnému prostrediu na pracovisku,
- c) vyhovovať ergonomickým požiadavkám, zdravotnému stavu zamestnanca a po nevyhnutnom malom

¹⁾ Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov.

²⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov.

³⁾ Napríklad zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výroby a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 29/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na osobné ochranné prostriedky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 323/2002 Z. z.

prispôsobení aj telu zamestnanca, ak to osobný ochranný pracovný prostriedok umožňuje,
d) byť zdravotne neškodný.

(2) Zoznam ďalších kritérií na výber osobného ochranného pracovného prostriedku, ktoré zamestnávateľ pri výbere zohľadňuje, je uvedený v prílohe č. 4. Ak je to potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zamestnávateľ môže vyberať osobný ochranný pracovný prostriedok aj podľa ďalších kritérií.

(3) Osobný ochranný pracovný prostriedok má v zásade používať jeden zamestnanec. Ak okolnosti vyžadujú, aby ten istý osobný ochranný pracovný prostriedok používalo viac zamestnancov, zamestnávateľ je povinný vykonať príslušné opatrenia, aby

- a) nebola ohrozená bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
- b) osobný ochranný pracovný prostriedok bol zamestnancovi prístupný vždy v prípade potreby.

§ 4

Posudzovanie vhodnosti osobných ochranných pracovných prostriedkov

(1) Pred výberom osobného ochranného pracovného prostriedku pri posudzovaní rizika a hodnotení nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia je zamestnávateľ povinný

- a) analyzovať nebezpečenstvá a určiť tie, ktoré
 1. nemožno vylúčiť ani obmedziť spôsobom podľa § 2 ods. 1 a
 2. môžu ohroziť život alebo zdravie zamestnanca,
- b) charakterizovať vlastnosti, ktoré musí mať osobný ochranný pracovný prostriedok, aby bol účinný pred nebezpečenstvami určenými podľa písmena a); ako aj charakterizovať nebezpečenstvá, ktoré môžu vyplývať z používania osobného ochranného pracovného prostriedku,
- c) hodnotiť, či osobný ochranný pracovný prostriedok, ktorý zamýšľa poskytnúť zamestnancom, zodpovedá vlastnostiam podľa písmena b) a spĺňa požiadavky uvedené v § 2 ods. 3 a 4 a § 3 ods. 1.

(2) Zamestnávateľ posudzuje riziko, hodnotí nebezpečenstvá a posudzuje vhodnosť poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov vždy, ak

- a) sa zmenia nebezpečenstvá najmä v dôsledku zmeny technológie alebo organizácie práce, alebo zmeny pracovných podmienok,
- b) sú dostupné účinnejšie technické prostriedky a prostriedky kolektívnej ochrany na vylúčenie alebo obmedzenie nebezpečenstiev alebo
- c) sú dostupné účinnejšie osobné ochranné pracovné prostriedky.

§ 5

Zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov

(1) Zamestnávateľ poskytuje osobné ochranné pracovné prostriedky podľa svojho zoznamu poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov (ďalej len „zoznam“) vypracovanom na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev podľa § 4. V zozname zamestnávateľ špecifikuje konkrétne typy osobných ochranných pracovných prostriedkov, ktoré poskytuje pri jednotlivých prácach.

(2) Zamestnávateľ v zozname upraví aj osobitný režim zaobchádzania s osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami, ktoré sú určené na ochranu pred zvláštnymi nebezpečenstvami, napríklad pred rádioaktívnymi látkami, karcinogénnymi látkami alebo na ochranu pred infekciou.

(3) Zamestnávateľ je povinný prehodnotiť zoznam vždy po posúdení vhodnosti poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov podľa § 4 ods. 2

§ 6

Používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov

(1) Zamestnávateľ je povinný na základe závažnosti nebezpečenstva a dĺžky jeho pôsobenia, charakteru práce a pracoviska, vlastností a účinnosti príslušného osobného ochranného pracovného prostriedku určiť podmienky používania osobného ochranného pracovného prostriedku, najmä dobu používania.

(2) Zamestnávateľ je povinný zamestnanca zrozumiteľne oboznámiť s nebezpečenstvami, pred ktorými ho používanie poskytnutého osobného ochranného pracovného prostriedku chráni, a poučiť ho o správnom používaní tohto osobného ochranného pracovného prostriedku a podľa potreby mu poskytnúť aj praktický výcvik.

(3) Zamestnávateľ je povinný sprístupniť zamestnancom tie informácie o každom type osobného ochranného pracovného prostriedku používanom u zamestnávateľa, ktoré zamestnanci potrebujú na jeho používanie.

(4) Zamestnanec je povinný používať poskytnutý osobný ochranný pracovný prostriedok len určeným spôsobom, na určené účely, po celý čas trvania nebezpečenstva a v súlade s pokynmi na používanie podľa odseku 2.

(5) Zamestnávateľ zabezpečuje udržiavanie osobného ochranného pracovného prostriedku najmä čistením, opravou a výmenou.

Záverečné ustanovenia

§ 7

Týmto nariadením vlády sa preberá právny akt Európskych spoločenstiev uvedený v prílohe č. 5.

§ 8

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky

č. 504/2002 Z. z. o podmienkach poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov.

§ 9

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. júla 2006.

v z. **Pál Csáky** v. r.

**Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 395/2006 Z. z.**

ZOZNAM OSOBNÝCH OCHRANNÝCH PRACOVNÝCH PROSTRIEDKOV

Osobné ochranné pracovné prostriedky sú najmä

1. NA OCHRANU HLAVY

- 1.1. Ochranné prilby, napríklad proti úderu, nárazu, roztavenému kovu, dielektrické, na použitie v baníctve, strojárstve, hutníctve, lesníctve, energetike, stavebníctve, pri zdoľávaní požiarov, pri vykonávaní záchranných prác pri haváriách a živelných pohromách.
- 1.2. Ochranné pokrývky hlavy, čiapky so štítom a bez štítu, vystužené čiapky proti udretiu, baretky, šatky, sieťky na vlasy, kapucne, kukly, klobúky s časťou na ochranu krku, vyrobené z textilu, sieťoviny, impregnované, určené proti skalpovaniu a iným podobným nebezpečenstvám.

2. NA OCHRANU SLUCHU

- 2.1. Zátkové chrániče sluchu a podobné prostriedky.
- 2.2. Slúchadlové chrániče sluchu.
- 2.3. Protihlukové prilby do extrémne hlučného prostredia.
- 2.4. Chrániče sluchu s prijímačom na nízkofrekvenčnú indukčnú slučku.
- 2.5. Chrániče sluchu s interkomunikačným zariadením na dorozumievanie.
- 2.6. Slúchadlové chrániče sluchu, ktoré možno upevniť na prilbu.

3. NA OCHRANU ZRAKU A TVÁRE

- 3.1. Ochranné okuliare proti fyzikálnym vplyvom a kvapalinám, napríklad proti mechanickým vplyvom, proti röntgenovému žiareniu, laserovému žiareniu, ultrafialovému žiareniu, infračervenému žiareniu, proti oslneniu, vode.
- 3.2. Štíty na ochranu tváre.
- 3.3. Kukly.
- 3.4. Zváračské kukly, štíty a okuliare.
- 3.5. Masky a prilby určené na zváranie oblúkom, držané rukami, uchytené na hlave pomocou pásky alebo ktoré možno upevniť na ochrannú prilbu.

4. NA OCHRANU DÝCHACÍCH ORGÁNOV

- 4.1. Ochranné rúška.
- 4.2. Náustky s malými priemyselnými filtrami.
- 4.3. Respirátory proti organickým parám, toxickému prachu a dymu, aerosólom.
- 4.4. Filtre proti prachu, rádioaktívnemu prachu.
- 4.5. Masky s filtrami, napríklad proti organickým parám a plynom, kysličníku uhoľnatému, aerosólom, kyslým plynom.
- 4.6. Izolačné dýchacie prístroje kyslíkové alebo vzduchové, ktoré sú prenosné, diaľkové.
- 4.7. Potápačské vybavenie.

5. NA OCHRANU HORNÝCH KONČATÍN

- 5.1. Ochranné rukavice (palcové, trojprstové alebo päťprstové) na prácu so strojovým zariadením, s ručným náradím a nástrojmi, na manipuláciu s materiálmi proti bodnutiu, porezaniu, vyšmyknutiu, vibráciám, na ochranu pred chemickými látkami a biologickým materiálom, pred elektrickým prúdom a napätím, pred sálavým teplom, chladom, pred ionizujúcim žiarením.
- 5.2. Ochranné prsty na ochranu prstov.
- 5.3. Ochranné rukávy na ochranu rúk.
- 5.4. Zápästné remienky na ochranu zápästia.
- 5.5. Dlaňovnice na ochranu dlaní.
- 5.6. Ochrana predlaktia z krúžkového pletiva.
- 5.7. Podložky pod lakeť na ochranu lakťa proti tlaku.

6. NA OCHRANU DOLNÝCH KONČATÍN

- 6.1. Ochranná obuv nízka, členková, polovysoká alebo vysoká.
- 6.2. Obuv s ochrannou špicou.
- 6.3. Obuv s ochranou priehlavku.
- 6.4. Obuv, ktorú možno rýchlo vyzuť.
- 6.5. Obuv s podrážkami odolnými proti teplu.
- 6.6. Obuv odolná proti sálavému teplu.
- 6.7. Oteplená obuv.
- 6.8. Obuv odolná proti vibráciám.
- 6.9. Antistatická obuv.
- 6.10. Izolačná obuv, vysoké topánky alebo prezuvky.
- 6.11. Ochranná obuv na obsluhu reťazových píl.
- 6.12. Ochranná obuv s podrážkou proti prepichnutiu, šmyku, kvapalinám, chemickým látkam, napríklad proti žieravinám, organickým rozpúšťadlám, olejom.
- 6.13. Chránič proti porezaniu (napríklad stehien).
- 6.14. Chránič kolena, predkolenia.
- 6.15. Snímateľné chrániče priehlavku.
- 6.16. Gamaše.
- 6.17. Vymeniteľné podrážky alebo vložky do obuvi odolné proti sálavému teplu, chladu, prepichnutiu.
- 6.18. Snímateľné hroty na ľad, sneh alebo na iné šmykľavé plochy.

7. NA OCHRANU TRUPU A BRUCHA

- 7.1. Ochranné vesty, plášte a zástery na ochranu pri práci so strojovým zariadením a ručným náradím proti pichnutiu, porezaniu, postriekaniu roztaveným kovom a podobne.
- 7.2. Ochranné vesty, plášte, haleny a zástery na ochranu pred chemickými látkami a biologickými materiálmi.
- 7.3. Vyhrievané vesty.
- 7.4. Zástery na ochranu pred röntgenovým žiarením.
- 7.5. Telové pásy, napríklad brušné a obličkové.

8. NA OCHRANU CELÉHO TELA

- 8.1. Prostriedky na prevenciu proti pádu:
 - 8.1.1. úplný výstroj na prevenciu proti pádu vrátane všetkých nevyhnutných doplnkov,

- 8.1.2. brzdne zariadenie pohlcujuce kineticku energiu; úplne vybavenie vrátane všetkých nevyhnutných doplnkov,
 - 8.1.3. prostriedky na držanie tela, napríklad bezpečnostné popruhy, bezpečnostné pásy, prídavné laná.
- 8.2. Ochranné odevy, napríklad dvojdielne alebo kombinézy:
- 8.2.1. odevy poskytujúce ochranu pri práci so strojovým zariadením a ručným náradím proti bodnutiu, porozaniu,
 - 8.2.2. odevy na ochranu pred chemickými látkami a biologickými materiálmi, odevy chrániace pred postriekaním roztaveným kovom alebo pred infračerveným žiarením,
 - 8.2.3. odevy odolné proti prepáleniu,
 - 8.2.4. odevy odolné proti krátkodobému pôsobeniu ohňa,
 - 8.2.5. odevy odolné proti sálavému teplu (tepelnému žiareniu),
 - 8.2.6. odevy na ochranu pred rádioaktívnou kontamináciou,
 - 8.2.7. prachotesné odevy,
 - 8.2.8. plynotesné odevy,
 - 8.2.9. antistatické odevy,
 - 8.2.10. ochranné odevy a plášte proti chladu a poveternostným podmienkam,
 - 8.2.11. ochranné odevy pre špeciálne profesie, napríklad pre hasičov, potápačov,
 - 8.2.12. výstražné odevy a vesty s fluorescenčnými a odrazovými prvkami a doplnky, napríklad pásky na rukávy, rukavice.
- 8.3. Ochranné prikrývky.

9. NA OCHRANU KOŽE

- 9.1. Ochranné pasty, masti, oleje proti vode, organickým rozpúšťadlám, ultrafialovému žiareniu, hmyzu.

10. INÉ

- 10.1. Záchranná plávajúca vesta.
- 10.2. Doplnky (spodná bielizeň, ponožky a podobne).
- 10.3. Gumený izolačný koberec.
- 10.4. Prenosné zariadenie na individuálne použitie, ktoré oznamuje alebo zaznamenáva škodlivý alebo nebezpečný pracovný faktor (napríklad osobný dozimeter).

**Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 395/2006 Z. z.**

ZOZNAM NEBEZPEČENSTIEV

Nebezpečenstvá, ktoré vzhľadom na charakter ich účinkov, čas expozície a množstvo, napríklad koncentráciu alebo dávku, môžu poškodiť zdravie alebo významne obťažovať pri práci a pred ktorými sa možno chrániť osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami, sú najmä

1. FYZIKÁLNE NEBEZPEČENSTVÁ

- 1.1. Poloha pracoviska vo vzťahu k povrchu zeme, napríklad vo výške, v hĺbke, pod zemou alebo pod vodou, a k inému pracovisku, napríklad v jeho blízkosti.
- 1.2. Nevhodný povrch podláh a komunikácií spôsobujúci pády osôb, napríklad ich pohyblivosť, šikmosť, šmykľavosť, nerovnosť.
- 1.3. Tlak, úder, rez, seknutie, pichnutie, bodnutie, odretie, navinutie
 - 1.3.1. pri pohyblivých strojoch, mechanizmoch a ich častiach,
 - 1.3.2. na materiáloch, polotovaroach a výrobkoch, s ktorými sa manipuluje,
 - 1.3.3. na ostrých hranách, rohoch, drsných povrchoch.
- 1.4. Oheň, horúce alebo chladné látky (plynné, kvapalné, tuhé) a predmety, ich povrchová teplota.
- 1.5. Výbušnosť.
- 1.6. Odletujúce a padajúce predmety.
- 1.7. Tepelné žiarenie.
- 1.8. Ultrafialové žiarenie.
- 1.9. Infračervené žiarenie.
- 1.10. Ionizujúce žiarenie.
- 1.11. Laserové žiarenie.
- 1.12. Elektrický prúd a napätie.
- 1.13. Statická elektrina.
- 1.14. Elektromagnetické žiarenie.
- 1.15. Barometrický tlak a jeho rýchle zmeny.
- 1.16. Teplota vzduchu a jej rýchle zmeny.
- 1.17. Vlhkosť vzduchu.
- 1.18. Prúdenie vzduchu.
- 1.19. Ionizácia vzduchu.
- 1.20. Pevné alebo kvapalné aerosóly vo vzduchu.
- 1.21. Hluk (infrazvuk, ultrazvuk).
- 1.22. Vibrácie.
- 1.23. Osvetlenie (intenzita, jas, kontrast, oslnenie, nedostatočné denné osvetlenie).
- 1.24. Nedostatočná rozoznatelnosť, napríklad osôb alebo zariadení vzhľadom na pozadie.

2. CHEMICKÉ NEBEZPEČENSTVÁ

- 2.1. Plyny, pary, aerosóly, pevné látky, kvapalné látky a ich účinky
 - 2.1.1. toxické,
 - 2.1.2. žieravé,

- 2.1.3. dráždivé,
- 2.1.4. senzibilizujúce,
- 2.1.5. karcinogénne,
- 2.1.6. mutagénne,
- 2.1.7. teratogénne.

3. BIOLOGICKÉ NEBEZPEČENSTVÁ

- 3.1. Rastliny.
- 3.2. Živočichy, napríklad zvieratá, hmyz.
- 3.3. Baktérie, vírusy, huby, parazity.

4. INÉ NEBEZPEČENSTVÁ

- 4.1. Nevhodná pracovná poloha.
- 4.2. Neprimeraná fyzická (statická alebo dynamická) záťaž.

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 395/2006 Z. z.

**ZOZNAM PRÁC, PRI KTORÝCH SA POSKYTUJÚ OSOBNÉ OCHRANNÉ
PRACOVNÉ PROSTRIEDKY**

Práce, pri ktorých sa poskytujú a používajú osobné ochranné pracovné prostriedky, ak sa pri ich vykonávaní vyskytujú nebezpečenstvá, ktoré môžu poškodiť zdravie zamestnanca, sú najmä

1. OCHRANA HLAVY

1.1. Ochranná prilba pri

- 1.1.1. stavebných prácach, najmä prácach na lešení a vo výškach, pod nimi alebo v ich blízkosti, pri montáži a demontáži debnenia a lešenia, pri montážnych a inštalačných prácach, pri demolačných prácach,
- 1.1.2. práci v chemických prevádzkach,
- 1.1.3. práci na oceľových mostoch, oceľových konštrukciách budov, oceľových hydraulických konštrukciách, na stožiaroch, vežiach, vysokých peciach, v oceliarniach a valcovniach, vo veľkých nádržiach, veľkom potrubí, v kotolniciach,
- 1.1.4. práci v energetike,
- 1.1.5. práci v jamách, výkopoch, šachtách a tuneloch,
- 1.1.6. zemných prácach a prácach v lomoch, prácach s kameňom,
- 1.1.7. práci v podzemí, povrchových baniach, pri vrtných a geofyzikálnych prácach, pri práci na skládkach uhlia,
- 1.1.8. práci so vstreľovacím náradím,
- 1.1.9. trhacích prácach, pri odpaľovaní ohňostrojov a pri zneškodňovaní výbušnín,
- 1.1.10. práci v blízkosti zdvíhadiel, zdvíhacích zariadení, žeriavov, dopravníkov, pri zdvíhaní bremien na vysokozdvížných vozíkoch,
- 1.1.11. abrazívnom čistení materiálov brokmi a pieskom (otryskávanie),
- 1.1.12. vysokých peciach, v oceliarniach, vo valcovniach, v lisovniach, pri spracúvaní kovov, kovaní, zlievaní,
- 1.1.13. práci v priemyselných peciach, kontajneroch, strojových zariadeniach, silách, zásobníkoch a potrubíach,
- 1.1.14. stavbe lodí,
- 1.1.15. posunovaní na železnici,
- 1.1.16. práci na bitúнку,
- 1.1.17. ťažbe dreva a lesníckej činnosti, pri ktorej hrozí nebezpečenstvo pádu predmetov z výšky,
- 1.1.18. práci v stiesnených priestoroch,
- 1.1.19. likvidácii následkov havárií, pri zdolávaní požiarov, pri vykonávaní záchranných prác pri haváriách a živelných pohromách.

1.2. Ochranná čiapka, šatka pri práci

- 1.2.1. pri pohyblivých zariadeniach a ich častiach,
- 1.2.2. v prostredí s nebezpečenstvom infekcie.

1.3. Protihluková prilba pri

- 1.3.1. práci v hluku pri vysokých hladinách a frekvenciách.

2. OCHRANA SLUCHU

- 2.1. Chránič sluchu pri
 - 2.1.1. tvarovaní kovov, napríklad pri kovaní, lisovaní, valcovaní, razení,
 - 2.1.2. práci s pneumatickými strojmi, prístrojmi a náradím,
 - 2.1.3. práci v blízkosti kompresorov,
 - 2.1.4. práci pozemného personálu na letiskách,
 - 2.1.5. práci s baranidlom,
 - 2.1.6. práci v drevospracujúcom a textilnom priemysle,
 - 2.1.7. práci s motorovými reťazovými pilami a krovínorezmi,
 - 2.1.8. spracúvaní keramických a tehliarskych surovín,
 - 2.1.9. pri rezaní železobetónových prefabrikátov.

3. OCHRANA ZRAKU A TVÁRE

- 3.1. Ochranné okuliare, štít na ochranu tváre, kukla pri
 - 3.1.1. zvaraní, brúsení, rozbrusovaní,
 - 3.1.2. dlabaní a sekaní,
 - 3.1.3. ťažbe a spracúvaní hornín,
 - 3.1.4. ťažbe a spracúvaní dreva,
 - 3.1.5. práci so vstreľovacím náradím, s vrtacím náradím,
 - 3.1.6. odstraňovaní častí materiálu alebo pri práci, pri ktorej vzniká odpad (úlomky, triesky, prach),
 - 3.1.7. abrazívnom čistení materiálu brokmi a pieskom (otryskávanie),
 - 3.1.8. práci s kyselinami a zásadami, ich roztokmi, dezinfekčnými látkami a žieravými čistiacimi prostriedkami, práci s biologickými materiálmi a liečivami,
 - 3.1.9. práci s roztavenými látkami alebo pri práci v blízkosti týchto látok,
 - 3.1.10. rozprašovaní tekutín, prachových častíc,
 - 3.1.11. práci v sálavom teple (sálavom žiarení),
 - 3.1.12. práci s lasermi, ultrafialovým žiarením, silným svetelným žiarením,
 - 3.1.13. práci s motorovou reťazovou pilou a krovínorezom,
 - 3.1.14. likvidácii následkov havárií, pri zdoľávaní požiarov,
 - 3.1.15. trhacích prácach, pri odpaľovaní ohňostrojov a pri zneškodňovaní výbušnín,
 - 3.1.16. skiaskopických a intervenčných rtg vyšetreniach,
 - 3.1.17. práci s rádiofarmakami.

4. OCHRANA DÝCHACÍCH ORGÁNOV

- 4.1. Ochranné rúško, maska, respirátor, dýchací prístroj pri
 - 4.1.1. práci s nebezpečnými látkami,
 - 4.1.2. práci v prostredí s nedostatkom kyslíka,
 - 4.1.3. práci v nádržiach, v obmedzených priestoroch, v priemyselných zariadeniach a priestoroch s nedýchatelným ovzduším, napríklad so škodlivinami alebo s nedostatkom kyslíka,
 - 4.1.4. práci v blízkosti sadzobne vysokej pece,
 - 4.1.5. práci v blízkosti plynových konvertorov a plynového potrubia vysokej pece,
 - 4.1.6. práci v blízkosti miesta odpichu vysokej pece s výskytom dymov obsahujúcich ťažké kovy,
 - 4.1.7. vymurúvaní pecí a lejacích panví s výskytom vysokej prašnosti,
 - 4.1.8. zariadeniach s vysokou prašnosťou,
 - 4.1.9. likvidácii následkov havárií, pri zdoľávaní požiarov,

- 4.1.10. práci v šachtách, stokách a ďalších podzemných priestoroch súvisiacich s kanalizáciou,
- 4.1.11. práci v mraziarňach s nebezpečenstvom úniku chladiaceho média,
- 4.1.12. nanášani náterových látok,
- 4.1.13. ťažbe, úprave a zušľachťovaní nerastov s vysokou prašnosťou,
- 4.1.14. strojovom brúsení dreva,
- 4.1.15. zdravotnom vyšetrení a ošetrovaní,
- 4.1.16. práci v archívoch.

5. OCHRANA HORNÝCH KONČATÍN

- 5.1. Ochrana predlaktia pri
 - 5.1.1. vykosťovaní a krájaní mäsa,
 - 5.1.2. armovaní železa.
- 5.2. Ochranné rukavice pri
 - 5.2.1. práci s materiálmi so zvýšenou alebo so zníženou teplotou,
 - 5.2.2. práci s chemickými látkami, napríklad s kyselinami a zásadami, ich roztokmi, dezinfekčnými a čistiacimi prostriedkami,
 - 5.2.3. zvaraní,
 - 5.2.4. manipulácii s predmetmi, ktoré majú ostré hrany, s výnimkou prác, pri ktorých je nebezpečenstvo zachytenia rukavíc,
 - 5.2.5. práci s herbicídmi, insekticídmi, arboricídmi,
 - 5.2.6. práci s rádioaktívnymi látkami, so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
 - 5.2.7. práci s biologickými materiálmi, v prostredí s nebezpečenstvom infekcie,
 - 5.2.8. práci s vibrujúcimi nástrojmi.
- 5.3. Rukavice z kovovej sieťoviny pri
 - 5.3.1. vykosťovaní a krájaní mäsa ručným nožom,
 - 5.3.2. výmene nožov na rezacích strojoch.

6. OCHRANA DOLNÝCH KONČATÍN

- 6.1. Ochranná obuv s podrážkami odolnými proti prepichnutiu a prerezaniu pri
 - 6.1.1. stavbe skeletu budovy, základov a cestných prácach,
 - 6.1.2. lešenárskych prácach,
 - 6.1.3. demolácii budov a konštrukcií,
 - 6.1.4. práci s betónovými a prefabrikovanými dielcami, pri montáži debnenia a jeho odstraňovaní,
 - 6.1.5. nádvojných prácach a prácach v skladoch,
 - 6.1.6. práci na strechách,
 - 6.1.7. práci v lese,
 - 6.1.8. práci na oceľových mostoch, oceľových konštrukciách budov, stožiaroch, vežiach, výťahoch, oceľových hydraulických konštrukciách, vysokých peciach, v oceliarňach a valcovniach, vo veľkých nádržiach, veľkých potrubíach, v kotolniach, v energetických zariadeniach, na žeriavoch,
 - 6.1.9. stavbe pecí, montáži vykurovacích, vetracích zariadení a kovových dielcov,
 - 6.1.10. údržbe a oprave strojov,
 - 6.1.11. prestavbe a údržbárskych prácach,
 - 6.1.12. vysokých peciach, v oceliarňach, valcovniach, pri formovaní foriem na odlievanie, spracúvaní kovov, kovaní, lisovaní, valcovaní, ťahaní drôtov,

- 6.1.13. práci s kameňom a pri jeho spracúvaní,
 - 6.1.14. práci v lomoch a otvorených výkopoch, na uhoľných skrývkach,
 - 6.1.15. ťažbe, úprave a zušľachťovaní nerastov, razení a hĺbení podzemných priestorov,
 - 6.1.16. výrobe a spracúvaní tabuľového a obalového skla,
 - 6.1.17. manipulácii s formami v keramickom priemysle, chemickom priemysle,
 - 6.1.18. vymurúvaní pecí v keramickom priemysle,
 - 6.1.19. formovaní v keramickom priemysle a v priemysle stavebných látok,
 - 6.1.20. doprave a skladovaní,
 - 6.1.21. práci s mrazenými blokmi mäsa a blokmi konzervovaných potravín,
 - 6.1.22. stavbe lodí,
 - 6.1.23. posunovaní železničných vozňov,
 - 6.1.24. likvidácii následkov havárií, zdolávaní požiarov.
- 6.2. Ochranná obuv proti šmyku pri
- 6.2.1. práci na strechách,
 - 6.2.2. práci na leteckej technike,
 - 6.2.3. práci na šmyklavej, napríklad vlhkej podlahe.
- 6.3. Ochranná obuv s tepelnoizolačnou podrážkou pri
- 6.3.1. práci s veľmi horúcimi alebo veľmi studenými materiálmi.
- 6.4. Ochranná obuv, ktorú možno rýchlo a ľahko vyzuť pri
- 6.4.1. práci s nebezpečenstvom preniknutia roztaveného kovu, agresívnych látok.
- 6.5. Ortopedická obuv (proti statickej záťaži) pri
- 6.5.1. práci, pri ktorej sa prevažne stojí alebo pohybuje.
- 6.6. Ochranná obuv proti vlhku a chladu pri
- 6.6.1. ošetrovaní zvierat,
 - 6.6.2. práci vo vlhkom prostredí,
 - 6.6.3. práci v chladnom prostredí.
- 6.7. Ochranná obuv s antistatickou úpravou pri
- 6.7.1. práci s nebezpečenstvom výbuchu, vo výpočtových strediskách, v operačných sálach.
- 6.8. Ochranná obuv proti prieniku agresívnych látok pri
- 6.8.1. práci v chemickom priemysle.

7. OCHRANA TRUPU

- 7.1. Zástera odolná proti prerezaniu, prebodnutiu, vystužená pri
- 7.1.1. vykosťovaní a rezaní mäsa,
 - 7.1.2. práci s ručným nožom, ak treba ťahať nôž smerom k telu,
 - 7.1.3. rezaní dreva na kotúčovej pile,
 - 7.1.4. klampiarskych prácach a pri práci so sklom.

- 7.2. Kožená zástera pri
 - 7.2.1. zvaraní,
 - 7.2.2. kovaní,
 - 7.2.3. zlievaní, odlievání.
- 7.3. Špeciálna zástera pri
 - 7.3.1. práci v ionizujúcom žiarení.
- 7.4. Gumená alebo pogumovaná zástera pri
 - 7.4.1. práci s jedmi, žieravinami, rozpúšťadlami,
 - 7.4.2. práci s biologickými materiálmi,
 - 7.4.3. práci s kvapalinami.
- 7.5. Bedrový a spevňovací pás pri
 - 7.5.1. práci v chlade,
 - 7.5.2. prácach spojených so zvýšenou fyzickou záťažou.

8. OCHRANA CELÉHO TEĽA

- 8.1. Ochranný odev pri
 - 8.1.1. práci s chemickými látkami, napríklad s kyselinami a zásadami, ich roztokmi, s dezinfekčnými a čistiacimi prostriedkami,
 - 8.1.2. práci s horúcimi materiálmi alebo v ich blízkosti a všade tam, kde sa pociťuje vplyv nadmerného tepla,
 - 8.1.3. výrobe plochého a technického skla,
 - 8.1.4. abrazívnom čistení brokmi a pieskom (otryskávanie),
 - 8.1.5. práci v chladných priestoroch, najmä v hlbokomraziacich priestoroch,
 - 8.1.6. práci s motorovými reťazovými pilami a krovinorezmi,
 - 8.1.7. práci s herbicídmi, insekticídmi, arboricídmi,
 - 8.1.8. ťažbe, úprave a zušľachťovaní nerastov,
 - 8.1.9. práci na pracovisku so zdrojmi ionizujúceho žiarenia (s rádioaktívnymi látkami),
 - 8.1.10. práci v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu,
 - 8.1.11. likvidácii následkov havárií,
 - 8.1.12. práci s biologickými materiálmi,
 - 8.1.13. trhacích prácach, ohňostrojných prácach, zneškodňovaní výbušnín.
- 8.2. Ohňovzdorný ochranný odev pri
 - 8.2.1. zvaraní v obmedzených priestoroch,
 - 8.2.2. zdolávaní požiarov,
 - 8.2.3. práci v prostredí s možnosťou výbuchu a požiaru.
- 8.3. Odev chrániaci pred nepriaznivým počasím pri
 - 8.3.1. práci vonku v daždivom a chladnom počasí.
- 8.4. Výstražný odev alebo vesta pri
 - 8.4.1. práci, pri ktorej musia byť zamestnanci zreteľne viditeľní.

- 8.5. Ochranné zariadenie proti pádu, bezpečnostné lano, popruh pri
 - 8.5.1. práci vo výškach a nad priehlbňami,
 - 8.5.2. práci na lešení,
 - 8.5.3. montáži lešení,
 - 8.5.4. montáži stavebných prefabrikátov,
 - 8.5.5. práci na stožiaroch,
 - 8.5.6. práci na pracovných plošinách, výsuvných rebríkoch, v korunách stromov,
 - 8.5.7. práci v kabínach výškových žeriavov,
 - 8.5.8. práci vo výškových kabínach stohovacích a vyhľadávacích zariadení v skladoch,
 - 8.5.9. práci v horných častiach vrtných veží,
 - 8.5.10. práci v šachtách a stokách.

- 8.6. Ochranný skafander s dýchacím prístrojom pri
 - 8.6.1. práci s rádioaktívnymi aerosólmi.

9. OCHRANA KOŽE

- 9.1. Ochranný olej, masť pri
 - 9.1.1. spracúvaní materiálov na povrchovú úpravu (napríklad drevených, kovových a iných predmetov),
 - 9.1.2. vypracúvaní koží,
 - 9.1.3. manipulácii s chemickými látkami, chemickými prípravkami,
 - 9.1.4. práci vo vlhkom prostredí.

10. INÉ

- 10.1. Bielizeň a ponožky pri
 - 10.1.1. práci v chlade,
 - 10.1.2. práci s biologickými faktormi.

- 10.2. Osobný dozimeter pri práci v kontrolovanom pásme.

- 10.3. Gumený izolačný koberec pri elektrikárskych prácach.

- 10.4. Chránič štítnej žľazy pri
 - 10.4.1. práci v röntgenovom žiarení.

Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 395/2006 Z. z.

ZOZNAM ĎALŠÍCH KRITÉRIÍ
NA VÝBER OSOBNÉHO OCHRANNÉHO PRACOVNÉHO PROSTRIEDKU

Príloha obsahuje vybrané údaje a kritériá na hodnotenie a výber týchto osobných ochranných pracovných prostriedkov:

1. Ochranná prilba
2. Ochranné okuliare a štíty na ochranu tváre
3. Prostriedok na ochranu sluchu
4. Prostriedok na ochranu dýchacích orgánov
5. Ochranné rukavice
6. Ochranná obuv
7. Ochranný odev
8. Záchranná plávacia vesta
9. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu

1. OCHRANNÁ PRILBA

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	Príčiny a druhy nebezpečenstiev	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
Mechanické	- padajúce predmety, nárazy - bočné zovretie - použitie vstreľovacieho zariadenia	- schopnosť tmiť nárazy - bočná pevnosť a tuhosť - odolnosť proti prerazeniu
Elektrické	- nízke napätie	- elektrická izolácia
Tepelné	- chlad alebo žiar - rozstrekovanie roztaveného kovu	- zachovanie ochranných vlastností pri nízkych a vysokých teplotách - odolnosť proti odstreknutému tekutému kovu
Nerozoznatelnosť	- nedostatočná rozoznatelnosť	- výstražná alebo svetlo odrážajúca farba

Nedostatky	Príčiny a druhy nedostatkov	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nedostatočné pohodlie pri používaní	- ergonomické riešenie (konštrukcia): <ul style="list-style-type: none"> • hmotnosť • priestor pre hlavu • prispôbenie hlave • vetranie

Všeobecné	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota - zlá stabilita (sedenie) na hlave, padanie prilby - kontakt s otvoreným plameňom 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti (kvalita) materiálu - ľahká udržiavateľnosť a ošetrovanie - stabilita prilby na hlave (dobré sedenie), upevnenie - nehorľavosť, odolnosť proti plameňu
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie 	<ul style="list-style-type: none"> - odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochranných funkcií počas celej životnosti osobného ochranného pracovného prostriedku

B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku

Nedostatočný ochranný účinok	<ul style="list-style-type: none"> - nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku 	<ul style="list-style-type: none"> - výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	<ul style="list-style-type: none"> - nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku 	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	<ul style="list-style-type: none"> - znečistenie, opotrebenie a poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku 	<ul style="list-style-type: none"> - udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

2. OCHRANNÉ OKULIARE A ŠTÍTY NA OCHRANU TVÁRE

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	Príčiny a druhy nebezpečenstiev	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
Nešpecifické	<ul style="list-style-type: none"> - namáhanie pri používaní - preniknutie malých cudzích teliesok s malou energiou 	<ul style="list-style-type: none"> - zorníky (sklá) s dostatočnou mechanickou pevnosťou a odolnosťou proti roztriešteniu - tesnosť a odolnosť
Mechanické	<ul style="list-style-type: none"> - čiastočky s veľkou energiou, napríklad črepiny, triesky, vystreknutá kvapalina 	<ul style="list-style-type: none"> - mechanická odolnosť
Tepelno-mechanické	<ul style="list-style-type: none"> - horúce čiastočky s vysokou rýchlosťou 	<ul style="list-style-type: none"> - odolnosť proti horúcim alebo roztaveným materiálom
Chlad	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv chladu na oko a okolité časti tela 	<ul style="list-style-type: none"> - tesné priliehanie osobného ochranného pracovného prostriedku k tvári

Chemické	<ul style="list-style-type: none"> - podráždenie spôsobené <ul style="list-style-type: none"> • plynmi • parami • aerosólmi • pevnými látkami a kvapalnými látkami 	<ul style="list-style-type: none"> - tesnosť, bočná ochrana a chemická odolnosť
Žiarenie	<ul style="list-style-type: none"> - technické zdroje infračerveného žiarenia, viditeľného svetla, ultrafialového žiarenia a ionizujúceho žiarenia, laserových lúčov - škodlivé zložky slnečného žiarenia 	<ul style="list-style-type: none"> - filtračné vlastnosti zorníkov (skiel) - tesnosť obruby zabezpečujúca ochranu pred žiarením - obruba neprepúšťajúca žiarenie

Nedostatky	Príčiny a druhy nedostatkov	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné pohodlie pri používaní spôsobené <ul style="list-style-type: none"> • vysokou hmotnosťou • zvýšeným potením • neprimeraným zovretím, vysokým kontaktným tlakom 	<ul style="list-style-type: none"> - ergonomické riešenie (konštrukcia): <ul style="list-style-type: none"> • malá hmotnosť • dostatočné prevetrávanie, zorníky (sklá) odolné proti zahmlievaniu (zaroseniu) • individuálna prispôbitelnosť používateľovi
Všeobecné	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota - poškodené, ostré okraje 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti (kvalita) materiálu - ľahká udržiavateľnosť a ošetrovanie - zaoblené rohy a hrany - používať bezpečnostné sklo
	<ul style="list-style-type: none"> - ovplyvnenie viditeľnosti zlými optickými vlastnosťami, napríklad skresľovanie obrazu, zmena farieb, najmä signálov - obmedzenie zorného poľa - zrkadlenie (odrazy) - náhla zmena priehľadnosti (svetlo - tma) - zahmlievanie, zarosovanie zorníkov (skiel) 	<ul style="list-style-type: none"> - dbať o optickú kvalitu zorníkov (skiel) - používať zorníky (sklá) odolné proti mechanickým vplyvom - dostatočne veľké zorníky (sklá) - antireflexné zorníky (sklá) a rámy - primeraná rýchlosť reakcie fotochromatických zorníkov (skiel) - odolnosť alebo prostriedok proti zaroseniu
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie 	<ul style="list-style-type: none"> - odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochrannej funkcie počas celej životnosti
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	<ul style="list-style-type: none"> - nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku 	<ul style="list-style-type: none"> - výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa

	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	- znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

3. PROSTRIEDOK NA OCHRANU SLUCHU

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	Príčiny a druhy nebezpečenstiev	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
Hluk	- trvalý hluk - impulzný hluk	- dostatočný útlm hluku pre príslušný typ a frekvenciu hluku
Teplo	- odstrekujúci kov, napríklad pri zváraní	- odolnosť proti horúcemu, žeravému alebo roztavenému materiálu

Nedostatky	Príčiny a druhy nedostatkov	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nedostatočné pohodlie pri používaní spôsobené <ul style="list-style-type: none"> • vysokou hmotnosťou • vysokým tlakom <ul style="list-style-type: none"> • zvýšeným potením • neprimeraným zovretím 	- ergonomické riešenie (konštrukcia): <ul style="list-style-type: none"> • hmotnosť • veľkosť tlaku pri používaní a úsilie potrebné na udržanie osobného ochranného pracovného prostriedku v požadovanej ochrannej polohe • individuálna prispôbitelnosť
Obmedzenie počuteľnosti	- zhoršenie rečovej zrozumiteľnosti, rozoznávania signálov a dôležitých pracovných zvukov, určovania smeru hluku	- meniteľnosť útlmu hluku podľa frekvencie hluku, zníženie tlmenia hluku - použitie zátek (rezonančných chráničov) namiesto slúchadlových (mušľových) - výber po zvukovej skúške - použitie vhodných elektroakustických osobných ochranných pracovných prostriedkov

Všeobecné	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota - nevhodný materiál - poškodený okraj - zachytávanie, ťahanie vlasov - kontakt s horúcimi telesami - kontakt s otvoreným plameňom 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti (kvalita) materiálu - ľahká udržiavateľnosť a ošetrovanie - možnosť výmeny tesniacich vankúšikov na slúchadlách (mušliach), použiť zátky na jednorazové použitie - zaoblenie rohov a hrán - odstránenie miest a častí zachytávajúcich vlasy - odolnosť voči vzplanutiu a taveniu - nehorľavosť, odolnosť proti plameňu
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie 	<ul style="list-style-type: none"> - odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochrannej funkcie počas celej životnosti

B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku

Nedostatočný ochranný účinok	<ul style="list-style-type: none"> - neprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku 	<ul style="list-style-type: none"> - výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	<ul style="list-style-type: none"> - nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku 	<ul style="list-style-type: none"> - správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	<ul style="list-style-type: none"> - znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku 	<ul style="list-style-type: none"> - udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

4. PROSTRIEDOK NA OCHRANU DÝCHACÍCH ORGÁNOV

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	Príčiny a druhy nebezpečenstiev	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
Pôsobenie nebezpečných látok vo vdychovanom vzduchu	<ul style="list-style-type: none"> - pevné a kvapalné látky (častice) znečisťujúce vzduch (prach, dym, aerosól), plyn, para 	<ul style="list-style-type: none"> - filter na zachytávanie častíc s potrebnou účinnosťou (stupňom filtrácie) zodpovedajúcou koncentrácii, toxicite, riziku a veľkosti častíc - osobitne treba prihliadať na kvapalné čistočky

	- plyny a pary znečisťujúce vzduch	- výber vhodného druhu protiplynového filtra a stupňa filtrácie, ktoré zodpovedajú koncentrácii, toxicite, riziku, požadovanej dobe používania a povahe práce
Nedostatok kyslíka vo vdychovanom vzduchu	- viazanie kyslíka - vytlačanie kyslíka	- zabezpečenie prívodu kyslíka osobným ochranným pracovným prostriedkom - zohľadniť kapacitu kyslíka v osobnom ochrannom pracovnom prostriedku so zreteľom na dobu jeho používania

Nedostatky	Príčiny a druhy nedostatkov	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nedostatočné pohodlie pri používaní: <ul style="list-style-type: none"> • veľkosť • hmotnosť • prívod vzduchu a pod. • dýchací odpor • mikroklima v maske • používanie 	- ergonomické riešenie (konštrukcia): <ul style="list-style-type: none"> • prispôsobiteľnosť • malá hmotnosť a jej vhodné rozloženie • voľný pohyb hlavy • malý dýchací odpor, pretlak v dýchacej oblasti • zariadenie s dýchacím ventilom, ventilátorom • jednoduchá manipulácia
Všeobecné	- nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota - netesnosť - zvyšovanie obsahu kysličníka uhličitého vo vdychovanom vzduchu - kontakt s otvoreným plameňom, iskrami, roztaveným kovom - obmedzenie zorného poľa - kontaminácia	- vlastnosti (kvalita) materiálu - ľahká udržiavateľnosť, ošetrovanie a dezinfekcia - tesné prilnutie k tvári používateľa, nepriepustnosť - zariadenie s dýchacím ventilom, ventilátorom alebo s pohlcovačom kysličníka uhličitého - použitie nehorľavých materiálov - dostatočná veľkosť zorného poľa - odolnosť, dekontaminovateľnosť
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	- vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie	- odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochranných funkcií počas celej životnosti osobného ochranného pracovného prostriedku

B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	- nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	- výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití • dodržiavanie rozsahu (hraníc) použitia a životnosti; pri nadmerných koncentráciách alebo nedostatku kyslíka namiesto filtračného zariadenia použiť izolačné zariadenie
	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov na používanie, informácií a poučení výrobcu, bezpečnostných orgánov a skúšobní
	- znečistenie, opotrebenie alebo poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- udržiavanie v dobrom stave: <ul style="list-style-type: none"> • čistenie • pravidelná kontrola • rešpektovanie maximálnej doby používania • včasná výmena • rešpektovanie pokynov výrobcu, ako aj bezpečnostných predpisov a zásad

5. OCHRANNÉ RUKAVICE

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	Príčiny a druhy nebezpečenstiev	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
Všeobecné	- kontaktom - namáhaním pri použití	- zakrytie pokožky - odolnosť proti roztrhnutiu, predĺženiu a odieraniu
Mechanické	- drsné, špicaté a ostré predmety - náraz, úder	- odolnosť proti preniknutiu, prepichnutiu a prerezaniu - tlmiace vlastnosti

Tepelné	– horúce, resp. chladné materiály, teplota okolia, – kontakt s otvoreným plameňom – účinky pri zvaračských prácach	– izolácia proti teplu a chladu – nehorľavosť, odolnosť proti plameňu – ochrana a odolnosť proti žiareniu a odstrekingúcemu roztavenému kovu
Elektrické	– elektrické napätie	– elektrická izolácia
Chemické	– účinky chemikálií	– nepriepustnosť, odolnosť
Vibrácie	– mechanické chvenie	– tlmenie vibrácií
Kontaminácia	– kontakt s rádioaktívnymi látkami	– nepriepustnosť, ľahká dekontaminovateľnosť, odolnosť

Nedostatky	Príčiny a druhy nedostatkov	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	– nedostatočné pohodlie pri používaní	– ergonomické riešenie (konštrukcia): • hmotnosť, odstupňovanie veľkostí, plocha povrchu, pohodlie pri používaní, priepustnosť vodných pár
Všeobecné	– nedostatočná zdravotná vhodnosť – nedostatočná čistota – priľnavosť (lepenie) rukavíc na pokožku	– vlastnosti (kvalita) materiálu – ľahká udržiavateľnosť a ošetrovanie – vhodné tvarové riešenie
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	– vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie	– odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu – zachovanie ochranných funkcií počas celej životnosti – zachovanie veľkosti rozmerov, ich stálosť
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	– nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	– výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití – výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	– nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	– správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika – rešpektovanie pokynov výrobcu
	– znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	– udržiavanie v dobrom stave – čistenie – pravidelná kontrola – včasná výmena – rešpektovanie pokynov výrobcu

6. OCHRANNÁ OBUV

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	Príčiny a druhy nebezpečenstiev	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
Mechanické	<ul style="list-style-type: none"> - predmety padajúce na prednú časť nohy alebo ju môžu zovrieť - pád a nárazy na pätu - pád ako dôsledok pošmyknutia - stúpenie (šliapnutie) na ostré alebo špicaté predmety - účinky na jednotlivé časti nohy: <ul style="list-style-type: none"> • predkolenie • členok • priehlavok • chodidlo 	<ul style="list-style-type: none"> - pevnosť prednej časti (špičky) obuvi - schopnosť opätku tmiť energiu - zosilnenie priehlavku - protišmykové vlastnosti - odolnosť podrážky proti prerazeniu, prerezaniu, prepichnutiu - účinná ochrana jednotlivých častí nohy
Elektrické	<ul style="list-style-type: none"> - nízke a stredné napätie - statická elektrina 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrická izolácia - zvod statického náboja
Tepelné	<ul style="list-style-type: none"> - chlad alebo teplo - striekanie roztaveného kovu 	<ul style="list-style-type: none"> - tepelná izolácia proti chladu, resp. proti veľkému teplu - nepriepustnosť, odolnosť
Chemické	<ul style="list-style-type: none"> - škodlivé alebo nebezpečné kvapaliny alebo prach 	<ul style="list-style-type: none"> - nepriepustnosť, odolnosť
Nadmerná záťaž	<ul style="list-style-type: none"> - nadmerné státie alebo chôdza 	<ul style="list-style-type: none"> - tvarovanie nášľapnej časti obuvi

Nedostatky	Príčiny a druhy nedostatkov	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné pohodlie pri používaní: <ul style="list-style-type: none"> • neprispôsobenosť obuvi nohe • nedostatočné pohlcovanie potu • únava z používania obuvi • prepúšťanie vody 	<ul style="list-style-type: none"> - ergonomické riešenie (konštrukcia): <ul style="list-style-type: none"> • tvar, veľkosť a výstelka obuvi • priepustnosť pár a schopnosť pohlcovať vodné pary • pružnosť, hmotnosť • vodotesnosť
Všeobecné	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota - nebezpečenstvo vyvrtnutia a vykĺbenia nohy 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti (kvalita materiálu) - ľahká udržiavateľnosť a ošetrovanie - tuhosť obuvi v priečnom smere, podpora klenby a vhodnosť obuvi
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie 	<ul style="list-style-type: none"> - odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochranných funkcií počas celej životnosti - odolnosť podrážky proti korózii, odieraniu a namáhaniu
Statická elektrina	<ul style="list-style-type: none"> - elektrostatický výboj 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrická vodivosť

B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	– nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	– výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití – výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	– nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	– správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika – rešpektovanie pokynov výrobcu
	– znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	– udržiavanie v dobrom stave – čistenie – pravidelná kontrola – včasná výmena – rešpektovanie pokynov výrobcu

7. OCHRANNÝ ODEV

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	Príčiny a druhy nebezpečenstiev	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
Všeobecné	– kontakt – namáhanie (zaťaženie) pri používaní	– zakrytie tela – odolnosť proti opotrebeniu a trhaniu, šíreniu trhlín, stálosť veľkosti (rozmerov)
Mechanické	– drsné, špicaté a ostré predmety	– odolnosť proti preniknutiu
Tepelné	– horúce, resp. chladné materiály, teplota okolia – kontakt s otvoreným plameňom – účinky pri zvaračských prácach	– izolácia proti teplu a chladu – nehorľavosť, odolnosť proti plameňu – ochrana a odolnosť proti žiareniu a odstrekujúcemu roztavenému kovu
Elektrické	– elektrické napätie	– elektrická izolácia
Chemické a biologické	– chemické a biologické účinky	– nepriepustnosť, odolnosť proti chemickým a biologickým účinkom
Vlhkosť	– priepustnosť vody	– nepriepustnosť proti vode
Nerozoznatelnosť	– nedostatočná rozoznatelnosť odevu	– jasné alebo svetlo odrážajúce farby
Kontaminácia	– kontakt s rádioaktívnym materiálom	– nepriepustnosť, ľahká dekontaminovateľnosť, odolnosť

Nedostatky	Príčiny a druhy nedostatkov	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	– nedostatočné pohodlie pri používaní	– ergonomické riešenie (konštrukcia): <ul style="list-style-type: none"> • hmotnosť, odstupňovanie veľkostí, plocha povrchu, pohodlie pri používaní, priepustnosť vodných pár
Všeobecné	– nedostatočná zdravotná vhodnosť – nedostatočná čistota – príľnavosť (lepenie) odevu na pokožku	– vlastnosti (kvalita) materiálu – ľahká udržiavateľnosť a ľahké ošetrovanie – vhodné tvarové riešenie
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	– vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie	– odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu – zachovanie ochranných funkcií počas celej životnosti osobného ochranného pracovného prostriedku
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	– nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	– výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití – výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	– nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	– správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika – rešpektovanie pokynov výrobcu
	– znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	– udržiavanie v dobrom stave – čistenie – pravidelná kontrola – včasná výmena – rešpektovanie pokynov výrobcu

8. ZÁCHRANNÁ PLÁVACIA VESTA

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	Príčiny a druhy nebezpečenstiev	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
Utopenie	– pád osoby do vody, bezvedomie alebo telesná bezmocnosť	<ul style="list-style-type: none"> – schopnosť udržať sa nad vodou – schopnosť správne fungovať, aj keď je používateľ v bezvedomí – čas nafúknutia – spúšťač automatického nafukovania – schopnosť udržiavať ústa a nos používateľa nad vodou

Nedostatky	Príčiny a druhy nedostatkov	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Zaťaženie používateľa, nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	– obmedzenia spôsobené veľkosťou, nevhodným tvarom a rozmermi alebo nevhodným riešením	– ergonomické riešenie (konštrukcia), ktoré neobmedzuje výhľad, dýchanie a pohyby, správne umiestnenie ovládačov
Všeobecné	<ul style="list-style-type: none"> – skĺznutie záchranej plávacej vesty pri dopade používateľa do vody – poškodenie záchranej plávacej vesty počas používania – nedostatočná funkcia nafukovacieho systému – nevhodné použitie 	<ul style="list-style-type: none"> – konštrukčné riešenie – zachovanie polohy záchranej plávacej vesty pri používaní – odolnosť proti mechanickým vplyvom, napríklad úderu, nárazu, zovretiu, prederaveniu – zabezpečenie funkčnej spoľahlivosti a bezpečnosti pri všetkých prevádzkových podmienkach – vlastnosti nafukovacieho plynu, veľkosť zásobníka, neškodnosť plynu – účinnosť nafukovacej automatiky aj po dlhšom skladovaní – možnosť ručného zapnutia nafukovacieho systému – možnosť nafúknutia samým používateľom (ústami) aj pri oblečenej záchranej plávacej veste – možnosť nafúknutia ústami, ak je záchranná plávacia vesta poškodená – trvanlivý krátky návod na použitie na záchranej plávacej veste

Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	– vplyv počasia, okolitých podmienok, čistenie, používanie	– odolnosť proti chemickým, biologicko-fyzikálnym účinkom morskej vody, saponátov, uhľovodíkov, mikroorganizmov – baktérií, húb – odolnosť proti klimatickým vplyvom, napríklad teplote a vlhkosti vzduchu, dažďu, striekajúcej vode, slnečnému žiareniu – odolnosť materiálu záchranej plávacej vesty a ochranného obalu proti opotrebeniu, napríklad proti roztrhnutiu, odieraniu, účinkom tekutých kovov, napríklad pri zvaraní, nehorľavosť
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	– nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	– výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití – výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	– nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	– správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika – rešpektovanie pokynov výrobcu
	– znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	– udržiavanie v dobrom stave – čistenie – pravidelná kontrola – včasná výmena – rešpektovanie pokynov výrobcu

9. OSOBNÝ OCHRANNÝ PRACOVNÝ PROSTRIEDOK PROTI PÁDU

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	Príčiny a druhy nebezpečenstiev	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
Náraz	– pád z výšky a do hĺbky – nestabilita	– odolnosť a vhodnosť osobného ochranného pracovného prostriedku a miesta upevnenia (miesta ukotvenia)

Nedostatky	Príčiny a druhy nedostatkov	Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	<ul style="list-style-type: none"> - nevhodné ergonomické riešenie (konštrukcia) - obmedzenie voľnosti pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> - ergonomické riešenie (konštrukcia): <ul style="list-style-type: none"> • konštrukčné princípy • hmotnosť • pružnosť • jednoduchosť a ľahké nasadenie na telo - záchytné zariadenie s automatickým prispôbovaním dĺžky
Všeobecné	<ul style="list-style-type: none"> - dynamické zaťaženie osobného ochranného pracovného prostriedku a používateľa spomalením pádu (počas brzdenia) - kývanie sa (kmitanie) v závесе a bočný náraz - statická záťaž na telo pri zavesení v popruhoch - skĺznutie spojovacieho prostriedku 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodnosť osobného ochranného pracovného prostriedku: <ul style="list-style-type: none"> • rozloženie zaťaženia pri brzdení na časti tela schopné tlmiť zaťaženie • zníženie brzdnnej sily • brzdná dráha (vzdialenosť) • poloha upevňovacieho zariadenia - závesný bod (ukotvenie) nad hlavou, zavesenie v prídavnom (inom) závesnom bode (ukotvení) - riešenie (konštrukcia) prostriedku zlepšujúce rozdelenie zaťaženia - krátke spojovacie prostriedky, napríklad bezpečnostný postroj
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie 	<ul style="list-style-type: none"> - odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovávanie ochranných funkcií počas celej životnosti osobného ochranného pracovného prostriedku
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	<ul style="list-style-type: none"> - nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku - nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku - znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku 	<ul style="list-style-type: none"> - výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa - správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu - udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 395/2006 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Smernica Rady 89/656/EHS z 30. novembra 1989 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na používanie osobných ochranných prostriedkov pracovníkmi na pracovisku (tretia samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 05/zv.1).

396

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z 24. mája 2006

o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov nariaďuje:

§ 1

Predmet úpravy

(1) Toto nariadenie vlády ustanovuje minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na stavenisko.¹⁾

(2) Toto nariadenie vlády sa nevzťahuje na banskú činnosť a na dobývanie ložísk nevyhradených nerastov.²⁾

§ 2

Vymedzenie pojmov

(1) Na účely tohto nariadenia vlády sa staveniskom rozumie aj priestor, v ktorom sa vykonávajú stavebno-inžinierske práce, a priestor, v ktorom sa vykonávajú výkopové práce, zemné práce, stavebné úpravy, búracie práce, rekonštrukčné práce a renovačné práce, montáž a demontáž konštrukčných prvkov, demontáž, opravy vrátane technického, technologického a energetického vybavenia stavieb, odvodňovacie práce, údržba, udržiavacie práce vrátane maliarskych prác a čistiacich prác a vypratávanie staveniska po skončení prác.

(2) Na účely tohto nariadenia vlády stavebníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, z ktorej podnetu sa uskutočňuje stavba.

§ 3

Stavebník

(1) Stavebník poverí jedného koordinátora dokumentácie alebo viacerých koordinátorov dokumentácie podľa § 5 a jedného koordinátora bezpečnosti alebo viacerých koordinátorov bezpečnosti podľa § 6 pre každé stavenisko, na ktorom bude vykonávať práce viac ako jeden zamestnávateľ alebo viac ako jedna fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.

(2) Stavebník zabezpečí pred zriadením staveniska vypracovanie plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa § 5 ods. 2 písm. b).

(3) Stavebník pred začatím prác predloží inšpektorátu práce, v ktorého územnom obvode sa stavenisko nachádza, oznámenie podľa prílohy č. 1, ak

- a) plánované trvanie prác na stavenisku bude dlhšie ako 30 pracovných dní a na stavenisku bude súčasne pracovať viac ako 20 fyzických osôb alebo
- b) rozsah plánovaných prác prekročí 500 osobodní.

(4) Stavebník pred začatím prác viditeľne umiestni na stavenisku oznámenie podľa prílohy č. 1, ktoré v prípade zmeny aktualizuje.

(5) Ak stavebník poverí jedného koordinátora alebo viacerých koordinátorov plnením úloh podľa § 5 a 6, nezavahuje sa tým zodpovednosti za plnenie týchto úloh.

§ 4

Projektová dokumentácia

(1) V projektovej dokumentácii a jej zmenách sa musia zohľadniť všeobecné zásady prevencie týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri

- a) architektonických, technických alebo organizačných riešeniach, na základe ktorých sa plánujú práce, ktoré sa budú vykonávať súčasne alebo budú na seba nadväzovať,
- b) určovaní času trvania jednotlivých prác alebo ich etáp.

(2) V projektovej dokumentácii a jej zmenách sa musí zohľadniť plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podklad vypracované podľa § 5 ods. 2 písm. b) a c) a § 6 ods. 2 písm. c).

§ 5

Kordinácia projektovej dokumentácie

(1) Kordináciu projektovej dokumentácie a jej zmien z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečuje koordinátor dokumentácie poverený podľa § 3 ods. 1, ktorý je projektantom.³⁾

(2) Kordinácia podľa odseku 1 zahŕňa

- a) uplatňovanie požiadaviek podľa § 4,
- b) vypracovanie plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý ustanoví pravidlá na vykonávanie prác na stavenisku; plán obsahuje aj osobitné opatrenia pre jednotlivé práce s osobitným nebezpečenstvom uvedené v prílohe č. 2,

¹⁾ § 43i zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 237/2000 Z. z.

²⁾ § 2 a § 3 písm. a) zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 45 ods. 6 písm. a) a § 46 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z. z.

- c) vypracovanie podkladu, ktorý obsahuje príslušné informácie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktoré je potrebné zohľadňovať pri všetkých ďalších prácach.

§ 6

Koordinácia bezpečnosti

(1) Koordináciu plnenia úloh pri realizácii prác na stavenisku z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečuje koordinátor bezpečnosti poverený podľa § 3 ods. 1, ktorým môže byť fyzická osoba oprávnená na výkon činnosti stavbyvedúceho,⁴⁾ fyzická osoba oprávnená na výkon stavebného dozoru⁴⁾ alebo autorizovaný bezpečnostný technik. Fyzická osoba oprávnená na výkon činnosti stavbyvedúceho nesmie byť koordinátorom bezpečnosti na stavenisku, na ktorom vykonáva činnosť stavbyvedúceho.

(2) Koordinácia podľa odseku 1 zahŕňa

- a) uplatňovanie všeobecných zásad prevencie a požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri
1. technických alebo organizačných riešeníach, na základe ktorých sa plánujú práce, ktoré sa budú vykonávať súčasne alebo budú na seba nadväzovať,
 2. určovaní času trvania jednotlivých prác alebo ich etáp,
- b) plnenie príslušných požiadaviek tak, aby zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom,
1. uplatňovali zodpovedajúcim spôsobom všeobecné zásady ustanovené v § 7,
 2. dodržiavali plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vypracovaný podľa § 5 ods. 2 písm. b),
- c) úpravy plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa § 5 ods. 2 písm. b) a podkladu podľa § 5 ods. 2 písm. c), ktoré budú zohľadňovať postup prác so zreteľom na zmeny v priebehu prác,
- d) spoluprácu medzi zamestnávateľmi na stavenisku, najmä ak pracujú na spoločnom pracovisku a ak ich činnosť na pracovisku na seba nadväzuje, usmernenie práce so zreteľom na ochranu zamestnancov, na prevenciu vzniku úrazov a iného ohrozenia zdravia, na vzájomné informovanie a zapojenie fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, do tohto procesu, ak je to potrebné,
- e) opatrenia na kontrolu správneho uplatňovania pracovných postupov,
- f) zabezpečenie vstupu na stavenisko len osobám, ktoré tam plnia pracovné povinnosti.

§ 7

Všeobecné zásady

Počas realizácie prác zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, sú po-

- vinní zabezpečovať plnenie požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane všeobecných zásad prevencie s prihliadnutím najmä na
- a) udržiavanie poriadku a čistoty na stavenisku,
 - b) umiestnenie pracoviska, jeho prístupnosť, určenie komunikácií alebo priestorov na priechod a pohyb zamestnancov a na prejazd a pohyb pracovných prostriedkov,
 - c) podmienky na manipuláciu s rôznymi materiálmi,
 - d) technickú údržbu zariadení a pracovných prostriedkov, ich kontrolu pred uvedením do prevádzky a pravidelnú kontrolu s cieľom odstrániť nedostatky, ktoré by mohli ovplyvniť bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
 - e) určenie a úpravu plôch na uskladňovanie rôznych materiálov, najmä ak ide o nebezpečné materiály alebo látky,
 - f) podmienky na odstraňovanie použitých nebezpečných materiálov alebo látok,
 - g) uskladňovanie, manipuláciu alebo odstraňovanie odpadu a zvyškov materiálov,
 - h) prispôsobovanie času určeného na jednotlivé práce alebo ich etapy podľa skutočného postupu prác,
 - i) spoluprácu medzi zamestnávateľmi a fyzickými osobami, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi,
 - j) vzájomné pôsobenie pracovných činností uskutočňovaných na stavenisku alebo v jeho tesnej blízkosti.

§ 8

Zamestnávateľ

(1) Zamestnávateľ na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku v súlade s požiadavkami podľa § 6

- a) prijíma opatrenia, najmä pri plnení všeobecných zásad podľa § 7, v súlade s bezpečnostnými a zdravotnými požiadavkami na stavenisko uvedenými v prílohe č. 3,
- b) zohľadňuje usmernenia koordinátora bezpečnosti.

(2) Zamestnávateľ zabezpečením vykonávania úloh podľa § 5 a 6 sa nezbuje zodpovednosti za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

§ 9

Iné skupiny osôb

(1) V záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku sa na fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, v nevyhnutnom rozsahu vzhľadom na povahu činnosti vzťahujú bezpečnostné a zdravotné požiadavky uvedené v prílohe č. 3 a osobitné predpisy.⁵⁾

⁴⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov.

(2) V záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, a zamestnávateľ, ktorí na stavenisku vykonávajú pracovnú činnosť osobne, zohľadňujú usmernenia koordinátora bezpečnosti podľa § 6.

§ 10

Prerokúvanie, spolupráca a koordinácia

Prerokúvanie, spolupráca a koordinácia medzi zamestnancami, zástupcami zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a zamestnávateľmi, ktorí vykonávajú alebo zabezpečujú práce na stavenisku, sa vykonávajú so zreteľom na § 6 až 9, na vyskytujúce sa nebezpečenstvá a na veľkosť pracoviska.

Záverečné ustanovenia

§ 11

Týmto nariadením vlády sa preberá právny akt Európskych spoločenstiev uvedený v prílohe č. 4.

§ 12

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 510/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 282/2004 Z. z.

§ 13

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. júla 2006.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 396/2006 Z. z.****OZNÁMENIE**

1. Dátum predloženia oznámenia
2. Presná adresa staveniska
3. Stavebník (meno a priezvisko, adresa)
4. Názov stavby
5. Projektant (meno a priezvisko, adresa)
- Stavbyvedúci (meno a priezvisko, adresa)
- Stavebný dozor (meno a priezvisko, adresa)
6. Koordinátor dokumentácie (meno a priezvisko, adresa)
7. Koordinátor bezpečnosti (meno a priezvisko, adresa)
8. Plánovaný termín začatia prác na stavenisku
9. Plánovaný termín dokončenia prác na stavenisku
10. Predpokladaný najvyšší počet zamestnancov na stavenisku.....
11. Plánovaný počet právnických osôb alebo fyzických osôb na vykonávanie prác na stavenisku
- .
12. Údaje (obchodné meno a sídlo) o právnických osobách alebo fyzických osobách na vykonávanie prác na stavenisku

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 396/2006 Z. z.

PRÁCE S OSOBITNÝM NEBEZPEČENSTVOM

Práce s osobitným nebezpečenstvom sú najmä:

1. práce, pri ktorých sú zamestnanci vystavení nebezpečenstvu zasypania, zapadnutia v močaristom teréne alebo pádu z výšky, kde sa riziko zvyšuje charakterom práce, použitým pracovným postupom alebo podmienkami pracovného prostredia na stavenisku,
2. práce, pri ktorých sú zamestnanci ohrození pôsobením chemických alebo biologických faktorov, ktoré znamenajú osobitné nebezpečenstvo pre bezpečnosť a zdravie zamestnancov alebo pre ktoré osobitný predpis ustanovuje monitorovanie pracovného prostredia,
3. práce v kontrolovaných pásmach na pracoviskách zo zdrojmi ionizujúceho žiarenia a práce v prechodných kontrolovaných pásmach pri činnostiach vedúcich k ožiareniu,
4. práce v blízkosti vysokého napätia,
5. práce, pri ktorých je nebezpečenstvo utopenia,
6. práce v šachtách, podzemí a tuneloch,
7. práce, ktoré vykonávajú potápači s dýchacími prístrojmi,
8. práce vykonávané v kesónoch a v prostredí so stlačeným vzduchom,
9. práce s výbušnami,
10. montáž alebo demontáž ťažkých konštrukčných prvkov.

**Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 396/2006 Z. z.**

BEZPEČNOSTNÉ A ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA STAVENISKO

Požiadavky ustanovené v tejto prílohe sa uplatňujú vždy, ak to vyžadujú podmienky alebo činnosť na stavenisku a iné okolnosti, alebo možné nebezpečenstvo.

Na účely tejto prílohy výraz „priestory“ zahŕňa aj ubytovacie zariadenia.

A. VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY

1. Stabilita a pevnosť

- 1.1 Materiály, zariadenia a iné prvky, ak sa pohybujú akýmkoľvek spôsobom a môžu ovplyvniť bezpečnosť a zdravie zamestnancov, musia byť primeraným spôsobom zabezpečené.
- 1.2 Prístup k akýmkoľvek plochám pozostávajúcim z nedostatočne pevných materiálov nie je povolený, ak plochy nie sú zabezpečené primeraným zariadením alebo prostriedkami na bezpečný výkon práce.

2. Energetické rozvody

- 2.1 Energetické rozvody musia byť navrhnuté, konštruované a používané tak, aby nespôsobili požiar alebo výbuch. Osoby musia byť primerane chránené pred nebezpečenstvom elektrického prúdu v dôsledku priameho dotyku alebo nepriameho dotyku.
- 2.2 Pri navrhovaní, konštrukcii a výbere pracovných prostriedkov a ochranných zariadení sa musia brať do úvahy druh a intenzita dodávanej energie, vonkajšie podmienky a spôsobilosť osôb, ktoré majú prístup k častiam rozvodov.

3. Únikové cesty a východy

- 3.1 Únikové cesty a východy musia byť trvalo voľné a viesť, ak je to možné, najkratšou cestou do bezpečného priestoru alebo na voľné priestranstvo.
- 3.2 V prípade ohrozenia zamestnanci musia mať možnosť opustiť všetky pracovné miesta čo najrýchlejšie a najbezpečnejšie.
- 3.3 Počet, rozdelenie a rozmery únikových ciest a východov závisia od použitia, zariadenia a rozmerov staveniska a priestorov a od maximálneho prípustného počtu osôb.
- 3.4 Únikové cesty a východy musia byť označené v súlade s osobitným predpisom. Označenie musí byť trvanlivé a umiestnené na vhodnom mieste.
- 3.5 Únikové cesty a východy, komunikácie a dvere musia byť voľné a bez prekážok, aby mohli byť kedykoľvek použité.
- 3.6 Únikové cesty a východy, pri ktorých je potrebné umelé osvetlenie, musia byť pre prípad výpadku elektrického prúdu zabezpečené núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

4. Identifikácia, ohlásenie a zdolávanie požiaru

- 4.1 Podľa charakteru staveniska, jeho rozlohy, použitia priestorov, zariadení, fyzikálnych a chemických vlastností používaných látok, ako aj podľa maximálneho počtu prítomných osôb musí byť zabudovaný dostatočný počet požiarotechnických zariadení a požiarnych vodovodov.
- 4.2 Požiarotechnické zariadenia sa musia pravidelne kontrolovať a udržiavať. V pravidelných intervaloch sa musia testovať a vykonávať skúšky ich funkčnosti.

- 4.3 Požiarnotechnické zariadenia a požiarne vodovody musia byť ľahko prístupné a jednoducho použiteľné. Zariadenie musí byť označené značkami v súlade s osobitným predpisom. Označenie musí byť trvanlivé a umiestnené na vhodnom mieste.

5. Vetranie

- 5.1 So zreteľom na používaný pracovný postup a fyzickú záťaž zamestnancov musia byť vykonané opatrenia na zaistenie dostatočného prívodu čerstvého vzduchu.
- 5.2 Núdzový vetrací systém, ak sa použije, musí byť udržiavaný v prevádzkyschopnom stave a nesmie vytvárať prievan, ktorý by ohrozil zdravie zamestnancov.
- 5.3 Riadiaci systém musí oznámiť poruchu, ktorá by mohla ohroziť zdravie zamestnancov.

6. Osobitné nebezpečenstvá

- 6.1 Zamestnanci nesmú byť vystavení nadmernému hluku alebo škodlivým vonkajším vplyvom, napríklad plynu, výparom alebo prachu.
- 6.2 Ak zamestnanci musia vchádzať do priestoru, v ktorom ovzdušie môže obsahovať toxické alebo nebezpečné látky alebo v ktorom je nedostatočné množstvo kyslíka, alebo ak je ovzdušie zápalné, uzavretý priestor musí byť monitorovaný a musia byť prijaté vhodné preventívne opatrenia.
- 6.3 Zamestnanec v uzavretom priestore nesmie byť za žiadnych okolností vystavený vysokému riziku vyplývajúceho z ovzdušia. Zvonku musí byť sústavne sledovaný a musia sa prijať všetky primerané bezpečnostné opatrenia na zaistenie účinnej a okamžitej pomoci.

7. Teplota

Teplota počas práce musí byť primeraná ľudskému organizmu so zreteľom na používané pracovné postupy a fyzickú záťaž zamestnanca.

8. Osvetlenie pracovísk, priestorov a komunikácií na stavenisku denným svetlom a umelým osvetlením

- 8.1 Pracoviská, priestory a komunikácie musia byť dostatočne osvetlené denným svetlom a umelým osvetlením v noci, a ak je denné svetlo nedostatočné, musia sa použiť prenosné svetelné zdroje odolné proti nárazom. Farba umelého osvetlenia nesmie rušiť alebo ovplyvňovať vnímanie svetelnej signalizácie alebo bezpečnostného značenia.
- 8.2 Osvetlenie pracovísk, priestorov a komunikácií musí byť umiestnené tak, aby nebolo zdrojom úrazu zamestnancov.
- 8.3 Pracoviská, priestory a komunikácie, na ktorých sú zamestnanci pri výpadku umelého osvetlenia osobitne vystavení nebezpečenstvu, musia byť vybavené dostatočným núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

9. Dvere a brány

- 9.1 Posuvné dvere musia byť vybavené bezpečnostným zariadením na ochranu pred vykoľajením a vypadnutím.
- 9.2 Dvere a brány otvárajúce sa smerom nahor musia byť vybavené mechanizmom, ktorý ich zabezpečí proti samovoľnému spadnutiu.
- 9.3 Dvere a brány na únikových cestách musia byť primerane označené.
- 9.4 V bezprostrednej blízkosti brán, ktoré sú určené prevažne pre dopravné prostriedky, musia byť umiestnené aj dvere pre osoby, ak nie je priechod osôb týmito bránami bezpečný. Tieto dvere musia byť viditeľne označené a stále priechodné.
- 9.5 Mechanické dvere a brány nesmú ohrozovať osoby. Musia byť vybavené ľahko identifikovateľným a prístupným núdzovým ovládačom, a ak sa v prípade výpadku elektrického prúdu nedajú otvárať automaticky, musia sa dať otvárať ručne.

10. Komunikácie a nebezpečné priestory

- 10.1 Komunikácie vrátane schodísk, pevných rebríkov, nakladacích plošín a rámp musia byť navrhované, umiestnené, situované a riešené tak, aby zabezpečovali ľahký, bezpečný a vhodný prístup, ktorý nebude ohrozovať zamestnancov nachádzajúcich sa v ich blízkosti.
- 10.2 Komunikácie určené pre chodcov a na prepravu tovaru vrátane tých, ktoré sa používajú na nakladanie a vykladanie, musia byť vyhotovené so zreteľom na počet používateľov a druh činností na nich vykonávaných. Ak sa na dopravných komunikáciách používajú dopravné prostriedky, pre chodcov musí byť vymedzený dostatočne voľný priestor alebo primerané ochranné zariadenia. Komunikácie musia byť viditeľne označené, pravidelne kontrolované a udržiavané.
- 10.3 Medzi dopravnými komunikáciami pre vozidlá a dverami, bránami, priechodmi pre chodcov, chodbami a schodiskami musí byť dostatočne voľný priestor.
- 10.4 Ak sa na stavenisku vyskytujú priestory s obmedzeným vstupom, také priestory musia byť vybavené zariadeniami, ktoré zabránia vstupu neoprávnených osôb. Na ochranu zamestnancov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov musia byť vykonané primerané opatrenia. Nebezpečné priestory musia byť viditeľne označené.

11. Nakladacie plošiny a rampy

- 11.1 Nakladacie plošiny a rampy musia vyhovovať rozmerom prepravovaného nákladu.
- 11.2 Nakladacie plošiny a rampy musia mať najmenej jeden východ.
- 11.3 Nakladacie plošiny a rampy musia byť bezpečné, aby sa zabránilo pádu zamestnancov.

12. Pohyb na pracovisku

Podlahová plocha na pracovisku musí umožňovať zamestnancom voľný pohyb pri výkone ich práce so zreteľom na umiestnené zariadenia.

13. Prvá pomoc

- 13.1 Zamestnávateľ musí zabezpečiť, aby prvú pomoc mohol kedykoľvek v prípade potreby poskytnúť odborne spôsobilý zamestnanec, ktorý je vždy k dispozícii. Musia byť prijaté opatrenia na zabezpečenie lekárskej pomoci a zabezpečenie odvozu zamestnanca postihnutého úrazom alebo náhlou nevoľnosťou.
- 13.2 Ak je to potrebné so zreteľom na rozsah prác alebo druh vykonávanej činnosti, musí byť k dispozícii jedna miestnosť alebo viac miestností na poskytovanie prvej pomoci.
- 13.3 Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci musí byť vybavená základnými prostriedkami a vybavením prvej pomoci a musí byť ľahko prístupná aj na manipuláciu s nosidlami. Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci musí byť označená v súlade s osobitným predpisom.
- 13.4 Prostriedky na poskytovanie prvej pomoci musia byť dostupné na všetkých miestach, na ktorých to pracovné podmienky vyžadujú. Prostriedky na poskytovanie prvej pomoci musia byť označené a ľahko prístupné. Adresa a telefónne číslo miestnej záchrannej služby musia byť viditeľne umiestnené na miestach s prostriedkami na poskytovanie prvej pomoci.

14. Zariadenia na osobnú hygienu

- 14.1 Šatne a uzamykateľné skrinky
- 14.1.1 Ak zamestnanci musia používať špeciálny pracovný odev a ak sa nemôžu prezliekať z dôvodu ochrany zdravia alebo zachovania súkromia v inej miestnosti, musia mať k dispozícii primerané šatne. Šatne musia byť ľahko prístupné, musia mať dostatočnú kapacitu a musia byť vybavené stoličkami alebo lavicami.
- 14.1.2 Šatne musia byť dostatočne veľké a vybavené tak, aby si každý zamestnanec mohol, ak je to potrebné, vysušiť pracovný odev, vlastný odev a osobné veci a zamknúť ich. Ak to okolnosti vyžadujú (napríklad nebezpečné látky, vlhkosť, nečistota), musí byť k dispozícii také vy-

bavenie, aby pracovné oblečenie bolo uskladnené na mieste oddelenom od vlastného odevu a osobných vecí zamestnancov.

14.1.3 Šatne musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo oddelene používané mužmi a ženami.

14.1.4 Ak zamestnanci nemajú k dispozícii šatne podľa bodu 14.1.1, musí mať každý zamestnanec k dispozícii miesto na uzamykanie svojho odevu a osobných vecí.

14.2 Sprchy a umývadlá

14.2.1 Ak to vyžaduje charakter práce alebo ochrana zdravia, zamestnanci musia mať k dispozícii primerané množstvo vyhovujúcich sprch.

Sprchovacie miestnosti musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo oddelene používané mužmi a ženami.

14.2.2 Miestnosti na sprchovanie musia byť dostatočne veľké a musia mať primeraný hygienický štandard, aby umožnili zamestnancovi bez prekážok sa umyť.

Sprchy musia byť vybavené teplou a studenou tečúcou vodou.

14.2.3 Ak sprchy podľa bodu 14.2.1 nie sú potrebné, v blízkosti pracovísk a šatní musí byť k dispozícii primeraný počet vhodných umývadiel s tečúcou vodou (v prípade potreby teplou).

Tieto umývadlá musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo sú používané oddelene mužmi a ženami, ak je to potrebné na zachovanie súkromia.

14.2.4 Ak miestnosti so sprchami alebo umývadlami sú oddelené od šatní, musí byť medzi nimi jednoduchý priechod.

14.3 Záchody a umývadlá

V blízkosti pracovísk, oddychových miestností, šatní, miestností so sprchami alebo umývadlami musia byť k dispozícii oddelené zariadenia s primeraným počtom záchodov a umývadiel.

Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie záchodov pre mužov a ženy alebo na oddelené používanie záchodov mužmi a ženami.

15. Oddychové miestnosti a ubytovacie priestory

15.1 Tam, kde to bezpečnosť alebo ochrana zdravia zamestnancov vyžaduje najmä vzhľadom na druh vykonávanej činnosti, alebo ak počet zamestnancov prekročí určitú hranicu a vzhľadom na vzdialenosť pracovísk zamestnanci musia mať k dispozícii ľahko prístupnú oddychovú miestnosť alebo ubytovacie priestory.

15.2 Oddychové miestnosti alebo ubytovacie priestory musia byť dostatočne veľké a vybavené primeraným počtom stolov a stoličiek pre určený počet zamestnancov.

15.3 Ak požiadavka podľa bodu 15.2 nie je splnená, zamestnanci musia mať k dispozícii vybavenie, v ktorom môžu zotrvať počas prerušenia práce.

15.4 Stále ubytovacie priestory, ak nie sú využívané len výnimočne, musia mať primerané zariadenia na osobnú hygienu, oddychovú miestnosť a miestnosť na pobyt vo voľnom čase.

Stále ubytovacie priestory musia byť zariadené lôžkami, skriňami, stolmi a stoličkami v závislosti od počtu zamestnancov a ich usporiadanie musí závisieť od prítomnosti zamestnancov oboch pohlaví.

15.5 V oddychových miestnostiach alebo v ubytovacích priestoroch musia byť vykonané príslušné opatrenia na ochranu nefajčiarov.

16. Priestory na oddych pre tehotné ženy a dojčiace matky

Tehotné ženy a dojčiace matky musia mať možnosť oddychovať v ležiacej polohe v primeraných podmienkach.

17. Zamestnanci so zdravotným postihnutím

Ak je to potrebné, pracoviská, na ktorých pracujú zamestnanci so zdravotným postihnutím, musia byť usporiadané tak, aby boli vhodné pre zamestnancov so zdravotným postihnutím; to sa vzťahuje najmä na dvere, chodby, schodiská, sprchy, umývadlá a záchody, ktoré takí zamestnanci používajú.

18. Rôzne ustanovenia

18.1 Okolie a obvod staveniska musia byť označené a usporiadané tak, aby boli jasne viditeľné a identifikovateľné.

18.2 Pre zamestnancov pracujúcich na stavenisku musí byť zabezpečené dostatočné množstvo pitnej vody alebo iné vhodné nealkoholické nápoje, a to aj pre zamestnancov pracujúcich vo vnútorných priestoroch a pre zamestnancov pracujúcich v blízkosti týchto pracovísk.

18.3 Zamestnanci musia mať k dispozícii zariadenia, v ktorých môžu konzumovať jedlo v prijateľných podmienkach, a podľa potreby aj zariadenia na individuálnu prípravu stravy v prijateľných podmienkach.

B. OSOBITNÉ POŽIADAVKY

Ak to osobitné podmienky na stavenisku vyžadujú, rozdelenie požiadaviek na oddiel I a oddiel II nie je záväzná.

Oddiel I

Pracoviská vo vnútorných priestoroch

1. Stabilita a pevnosť

Pracoviská musia mať konštrukciu a pevnosť primeranú charakteru ich používania.

2. Dvere núdzových východov

2.1 Dvere núdzových východov sa musia otvárať smerom von.

Dvere núdzových východov nesmú byť zamknuté alebo zaistené takým spôsobom, ktorý by znemožňoval jednoduché a rýchle otvorenie osobou, ktorá ich má použiť v prípade ohrozenia.

2.2 Núdzové východy nesmú byť vybavené posuvnými alebo otáčavými dverami.

3. Vetranie

3.1 Ak sa používa klimatizácia alebo nútené vetranie, zariadenie nesmie vytvárať prievany, ktorý by zamestnancom zhoršoval pracovnú pohodu.

3.2 Usadeniny alebo znečistenia, ktoré by mohli znečisťovaním ovzdušia bezprostredne ohroziť zdravie zamestnancov, musia byť bez zbytočného odkladu odstránené.

4. Teplota

4.1 Teplota v oddychových priestoroch, miestnostiach pre obslužný personál, zariadeniach na osobnú hygienu, v jedálnach a miestnostiach na poskytovanie prvej pomoci musí byť primeraná účelu ich používania.

4.2 Okná, strešné okná, svetlíky a sklené steny umožňujú tienenie pred nadmerným slnečným svetlom so zreteľom na charakter práce a na využívaný priestor.

5. Denné svetlo a umelé osvetlenie

Pracoviská musia byť v čo najväčšej miere osvetlené denným svetlom a vybavené umelým osvetlením primeraným požiadavkám na zaistenie bezpečnosti a zdravia zamestnancov.

6. Podlahy, steny, stropy miestností a strechy

6.1 Podlahy pracovísk nesmú mať nebezpečné nerovnosti, otvory alebo šikmé plochy a musia byť pevné, stabilné a nešmyklivé.

6.2 Podlahy, steny a stropy v miestnostiach musia byť vyhotovené tak, aby sa dali primerane čistiť a aby spĺňali hygienický štandard.

6.3 Priehľadné alebo priesvitné steny, najmä celosklené priečky v miestnostiach alebo v blízkosti pracovísk a komunikácií musia byť viditeľne označené a vyrobené z bezpečných materiálov alebo musia byť zo strany takých miest alebo komunikácií zabezpečené, aby sa zabránilo kontaktu zamestnancov s týmito stenami a možnosti ich zranenia v dôsledku rozbitia takých stien.

7. Okná, strešné okná a svetlíky

7.1 Zamestnanci musia mať možnosť bezpečným spôsobom otvoriť, zatvoriť, nastaviť alebo zaistiť okná, strešné okná, svetlíky a vetracie zariadenia tak, aby v otvorenej polohe neohrozovali zamestnancov.

7.2 Okná, strešné okná a svetlíky musia byť navrhované spolu s vybavením alebo musia byť vybavené zariadeniami, ktoré umožnia ich čistenie bez rizika pre zamestnancov vykonávajúcich túto činnosť alebo pre prítomných zamestnancov.

8. Dvere a brány

- 8.1 Umiestnenie, počet a rozmery dverí a brán a materiál použitý na ich konštrukciu závisia od charakteru a použitia miestností alebo priestorov.
- 8.2 Priehľadné dvere musia byť primerane a viditeľne označené.
- 8.3 Výkyvné dvere a brány musia byť priehľadné alebo musia mať priehľadné alebo priesvitné plochy.
- 8.4 Priehľadné alebo priesvitné plochy na dverách a bránach, ak nie sú vyrobené z bezpečných materiálov, musia byť chránené pred rozbitím, ak existuje riziko poranenia zamestnancov pri ich rozbití.

9. Komunikácie

Ak to vyžaduje používanie a vybavenie miestností, komunikácie musia byť v záujme ochrany zamestnancov viditeľne označené.

10. Osobitné opatrenia pre pohyblivé schody a prepravníky

Prevádzka pohyblivých schodov a prepravníkov musí byť spoľahlivá a bezpečná. Pohyblivé schody a prepravníky musia byť vybavené potrebnými bezpečnostnými zariadeniami, ako aj ľahko identifikovateľnými a ľahko prístupnými núdzovými vypínacími prvkami.

11. Rozmery miestností a voľný priestor v miestnostiach

Pracovné priestory musia mať dostatočnú podlahovú plochu a výšku, ktoré zamestnancom umožnia pracovať bez ohrozenia ich bezpečnosti, zdravia alebo zníženia pracovnej pohody.

Oddiel II

Pracoviská vo vonkajších priestoroch

1. Stabilita a pevnosť

- 1.1 Vyvýšené alebo v hĺbke umiestnené pohyblivé pracoviská alebo pevné pracoviská musia byť stabilné a zabezpečené proti prevrhnutiu. Pritom je potrebné zohľadňovať počet zamestnancov pracujúcich na nich, najväčšie možné zaťaženie a rozloženie zaťaženia a pôsobenie vonkajších vplyvov. Ak nosné a iné časti týchto pracovísk nie sú zabezpečené proti prevrhnutiu, je potrebné ich stabilitu zabezpečiť vhodným a bezpečným spôsobom upevnenia, aby sa zabránilo každému neželateľnému pohybu celých pracovísk alebo ich častí.
- 1.2 Kontrola
Stabilita a pevnosť sa musia vhodným spôsobom kontrolovať, osobitne po prípadnej zmene výšky alebo hĺbky pracovného miesta.

2. Energetické rozvody

- 2.1 Energetické rozvody na stavenisku, najmä ak sú vystavené vonkajším vplyvom, musia byť pravidelne kontrolované a udržiavané.
- 2.2 Energetické rozvody, ktoré sú na stavenisku pred začatím prác, musia byť identifikované, prekontrolované a zreteľne označené.
- 2.3 Existujúce elektrické diaľkové vedenia, ak je to možné, musia sa preložiť mimo stavenisko alebo vypnúť. Ak to nie je možné, je potrebné ohraničiť ich prekážkou a umiestniť tam pokyny, aby dopravné prostriedky a energetické rozvody na stavenisku boli mimo týchto diaľkových vedení. Vhodné upozornenie alebo závesná ochrana vzdušných energetických rozvodov sa musia umiestniť tak, aby pod nimi mohli prechádzať dopravné prostriedky.

3. Vplyv počasia

Zamestnanci musia byť chránení pred vplyvmi počasia, ktoré by mohli ohroziť ich bezpečnosť a zdravie.

4. Padajúce predmety

Ak je to technicky možné, zamestnanci musia byť chránení proti padaniu predmetov predovšetkým kolektívnymi ochrannými prostriedkami.

Materiály a pracovné zariadenia musia byť uložené alebo navrhnuté tak, aby nemohli sklúzať alebo zrútiť sa. Ak je to potrebné, na stavenisku musia byť umiestnené zastrešené priechody alebo musí byť zabránený prístup k nebezpečným priestorom.

5. Pád z výšky

5.1 Pádu z výšky sa musí zabrániť technickými opatreniami, predovšetkým pevným a dostatočne vysokým zábradlím, ktoré musí mať aspoň zarážku pri podlahe, držadlo pre ruky (madlo) a strednú výstuhu, alebo iným rovnocenným riešením.

5.2 Práce vo výškach je možné vykonávať len vtedy, ak sa použijú vhodné prostriedky kolektívneho zabezpečenia, napríklad zábradlia, plošiny alebo záchytné siete.

Ak povaha prác neumožňuje použiť tieto zariadenia, musia sa poskytnúť vhodné prostriedky umožňujúce prístup a musia sa použiť prostriedky osobného zabezpečenia proti pádu.

6. Lešenia a rebríky

6.1 Každé lešenie musí byť odborne navrhnuté, montované a udržiavané, aby bolo bezpečné po stránke statickej, funkčnej a pracovnej.

6.2 Pracovné plošiny, lávky a prístupy musia byť montované, navrhované, dimenzované, chránené a používané tak, aby zamestnancov chránili pred pádom a padajúcimi predmetmi.

6.3 Lešenia musí skontrolovať odborne spôsobilá osoba

a) pred ich prevzatím,

b) v pravidelných intervaloch,

c) po prestavbe, dočasnom prerušení prác, mimoriadnych poveternostných vplyvoch alebo po seizmickom otrase a po každom inom prípade, ktorý by mohol vplývať na ich pevnosť a stabilitu.

6.4 Rebríky musia byť dostatočne pevné a riadne udržiavané.

Musia byť používané správne, na príslušných miestach a na účely, na ktoré boli určené.

6.5 Pojazdné lešenia musia byť zabezpečené proti neželanému pohybu.

7. Zdvíhacie zariadenia

7.1 Zdvíhacie zariadenia a ich príslušenstvo vrátane ich súčastí, upevnení, kotvení a podpier musia byť

a) odborne navrhované a montované a dostatočne pevné pri ich používaní,

b) bezpečne umiestnené a používané,

c) udržiavané v prevádzkyschopnom stave,

d) kontrolované, pravidelne prezerané a skúšané v súlade s osobitnými predpismi,

e) obsluhované odborne spôsobilými osobami.

7.2 Na zdvíhacích zariadeniach a ich príslušenstve musí byť na viditeľnom mieste označená hodnota ich maximálneho prípustného zaťaženia.

7.3 Zdvíhacie zariadenia a ich príslušenstvo sa používajú len na účel, na ktorý boli navrhnuté.

8. Dopravné prostriedky, stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom

8.1 Všetky dopravné prostriedky, stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť

a) odborne navrhované a konštruované podľa ergonomických zásad,

b) udržiavané v prevádzkyschopnom stave,

c) správne používané.

8.2 Vodiči a obsluha strojov na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť odborne spôsobilí.

8.3 Musia sa vykonať opatrenia na zabránenie pádu dopravných prostriedkov, strojov na zemné práce a na manipuláciu s materiálom do výkopov alebo do vody.

8.4 Stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť vybavené takými konštrukciami, ktoré vodiča chránia pred pritlačením pri prevrátení stroja alebo pred padajúcimi predmetmi a materiálmi.

9. Zariadenia, stroje a pracovné prostriedky

9.1 Pracovné prostriedky vrátane zariadení, strojov a ručného náradia s pohonom alebo bez neho musia byť

- a) odborne navrhované a vyhotovované podľa ergonomických zásad,
- b) udržiavané v prevádzkyschopnom stave,
- c) používané len na práce, na ktoré boli navrhnuté,
- d) obsluhované odborne spôsobilými osobami.

9.2 Zariadenia a pracovné prostriedky s tlakovým médiom musia byť kontrolované v súlade s osobitnými predpismi a pravidelne prehliadané a skúšané.

10. Výkopy, šachty, práce v podzemí, tunely a zemné práce

10.1 Pri výkopoch, v šachtách, tuneloch a pri vykonávaní prác pod zemou sa musia vykonať vhodné bezpečnostné opatrenia, ktoré

- a) pozostávajú z vhodného ochranného zariadenia, napríklad debnenia, vystuženia alebo svahovania,
- b) zabráňujú nebezpečenstvu pádu osôb, materiálu a predmetov alebo zaplaveniu,
- c) umožňujú dostatočné vetranie na pracoviskách a poskytujú dostatok vzduchu na dýchanie, ktorý nie je nebezpečný alebo zdraviu škodlivý,
- d) umožňujú zamestnancom v prípade požiaru alebo pri prieniku vody alebo materiálu uniknúť do bezpečia.

10.2 Pred začatím zemných prác sa musia vykonať také opatrenia, aby sa zistilo a na minimum znížilo akékoľvek ohrozenie súvisiace s podzemnými energetickými rozvodmi.

10.3 Musí sa zaistiť bezpečný zostup do výkopu a výstup z výkopu.

10.4 Vykopaná zemina, materiály a pohybujúce sa vozidlá musia byť umiestnené v bezpečnej vzdialenosti od výkopu. Ak je to potrebné, musia sa vybudovať primerané zábrany.

11. Búracie práce

Ak pri búracích prácach budov alebo konštrukcií hrozí riziko,

- a) musia sa vykonať vhodné opatrenia a použiť bezpečné pracovné postupy,
- b) musí byť práca plánovaná a vykonávaná len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.

12. Konštrukcie, debnenia a ťažké prefabrikáty

12.1 Konštrukcie (napríklad kovové, betónové) a ich časti, debnenia, prefabrikáty, dočasné nosníky a podpery musia byť montované a rozbierané len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.

12.2 Na ochranu zamestnancov pred nebezpečenstvom, ktoré vyplýva z dočasnej krehkosti alebo straty stability konštrukcie, musia byť vykonané primerané bezpečnostné opatrenia.

12.3 Debnenia, dočasné nosníky a podpery musia byť navrhované, montované a udržiavané tak, aby odolali predpokladanému zaťaženiu.

13. Ochranné steny a kesóny

13.1 Ochranné steny a kesóny musia byť

- a) odborne vyhotovené z vhodných a odolných materiálov s primeranou pevnosťou,
- b) primerane vybavené tak, aby sa zamestnanci mohli zachrániť v prípade prívalu vody a materiálov.

13.2 Ochranná stena alebo kesón sa musí montovať, meniť alebo rozberať len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.

13.3 Ochranné steny a kesóny musia byť v pravidelných intervaloch kontrolované zodpovednou osobou.

14. Práce na streche

14.1 Ak je potrebné zabrániť ohrozeniu alebo ak výška strechy alebo jej sklon prekračujú určené hodnoty, musia sa použiť kolektívne ochranné opatrenia proti pádu zamestnancov a proti pádu náradia, nástrojov, materiálov alebo iných predmetov.

- 14.2 Ak zamestnanci musia pracovať a pohybovať sa na strechách alebo v ich blízkosti, alebo na plochách z krehkých materiálov, alebo na iných plochách z materiálov, ktorých nosnosť nie je primeraná, zamestnávateľ musí vykonať opatrenia na zabránenie vstupu zamestnanca na tieto plochy alebo na zabránenie pádu z výšky.

Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 396/2006 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Smernica Rady 92/57/EHS z 24. júna 1992 o zavedení minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na dočasných alebo lokálne sa meniacich staveniskách (ôsma samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 5/zv. 2.).

Vydavateľ: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, 813 11 Bratislava, Župné námestie 13, adresa redakcie Zbierky zákonov Slovenskej republiky: Námestie slobody 12, 811 06 Bratislava, telefón redakcie Zbierky zákonov Slovenskej republiky: 02/52 49 65 34, telefax: 02/52 44 28 53 - Vychádza podľa potreby - **Tlač:** VERSUS, a. s., Bratislava - **Administrácia:** Poradca podnikateľa, spol. s r. o., Národná 18, 010 01 Žilina - **Bankový účet:** Ľudová banka, č. ú. 4220094000/3100 - **Služby zákazníkom:** Poradca podnikateľa, spol. s r. o., Národná 18, 010 01 Žilina, telefón: 041/70 53 222, fax: 041/70 53 343, e-mail: sluzby@epi.sk - **Reklamácie, zmeny adres a ďalšie administratívne požiadavky:** telefón: 041/70 53 600, fax: 041/70 53 426 - **Infolinka Zbierky zákonov Slovenskej republiky:** telefón: 041/70 53 500 - **Predajňa Zbierky zákonov Slovenskej republiky:** Jesenského 5, 811 01 Bratislava, telefón: 02/54 41 29 06.

Informácia odberateľom: Cena Zbierky zákonov Slovenskej republiky sa stanovuje za dodanie kompletného ročníka vrátane registra a od odberateľov sa vyberá formou preddavkov vo výške oznámenej distribútorom. Záverečné vyúčtovanie sa vykoná po dodaní kompletného ročníka vrátane registra na základe skutočného počtu a rozsahu vydaných častok. Pri nezaplatení určeného preddavku distribútor zmení spôsob zasielania Zbierky zákonov Slovenskej republiky. Nové požiadavky na zasielanie Zbierky zákonov Slovenskej republiky sa vybavujú priebežne. Zasielanie sa začína vždy po spracovaní objednávky a uhradení preddavku. Pri kontakte s administráciou uvádzajte vždy pridelený registračný kód odberateľa. **Reklamácie sa budú vybavovať do 30 dní od dátumu ich zaevidovania. Reklamácie týkajúce sa odberu Zbierky zákonov Slovenskej republiky treba uplatniť do 30 dní od dátumu doručenia nasledujúcej čiastky.**

8 584113 012973